Konklusioner vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet den 21. november 2008, om forberedelse af unge til det 21. århundrede: En dagsorden for det europæiske samarbejde på skoleområdet

(2008/C 319/08)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION OG REPRÆSENTANTERNE FOR MEDLEMSSTATERNES REGERINGER, FORSAMLET I RÅDET,

SOM TAGER FØLGENDE I BETRAGTNING:

1) Det understreges i konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 23. og 24. marts 2000 i Lissabon ([1]), at investeringer i menneskers uddannelse spiller en afgørende rolle i den europæiske videnbaserede økonomi.

2) I Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 12. februar 2001 om europæisk samarbejde om evaluering af kvaliteten af skoleundervisningen ([2]) opfordres medlemsstaterne til at støtte bestræbelserne på at forbedre kvalitetsevalueringen af skoleundervisningen.

3) I konklusionerne vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, den 14. november 2006 om effektivitet og lige muligheder inden for uddannelse og erhvervsuddannelse ([3]), blev medlemsstaterne opfordret til at sikre, at reformer af og investeringer i uddannelse og erhvervsuddannelse målrettes effektivt med henblik på bedre kvalitet og større lighed, især ved at fokusere på førskoleundervisning, programmer for tidlig indsats og uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemer med lige muligheder.

4) Der blev med Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1720/2006/EF af 15. november 2006 ([4]) indført et handlingsprogram for livslang læring.

5) I Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 18. december 2006 om nøglekompetencer for livslang læring ([5]) fastlægges grundlæggende viden, færdigheder og holdninger, som alle elever skal have opnået efter den grundlæggende almen- og erhvervsuddannelse, så de kan deltage i det videnbaserede samfund, og som på grund af deres tværgående karakter kræver en tilgang til undervisningen, som rækker ud over de traditionelle faggrænser.

6) I Rådets resolution af 15. november 2007 ([6]) understreges nødvendigheden af, at folk udstyres med nye kvalifikationer til nye job, og at det generelle kvalifikationsniveau forbedres ved at tilbyde uddannelse og erhvervsuddannelse på grund- og videregående niveau, så der opnås kompetencer af højeste kvalitet, for at fastholde og styrke deres kapacitet til innovation, som er nødvendigt for at øge konkurrenceevnen, væksten og beskæftigelsen.

7) I konklusionerne vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, den 15. november 2007 om forbedring af læreruddannelsens kvalitet ([7]) understreges det, at der er behov for at sikre, at lærernes grunduddannelse, den støtte, de får tidligt i karrieren og deres faglige videreudvikling er koordineret og sammenhængende, at der afsættes passende ressourcer hertil, samt at den er kvalitetssikret.

8) I Det Europæiske Råds konklusioner fra marts 2008 ([8]) understreges det, at det er en nøglefaktor for fremtidig vækst, at de europæiske borgeres innovations- og kreativitetspotentiale udvikles fuldt ud på grundlag af europæisk kultur og videnskabelig topkvalitet, og medlemsstaterne opfordres til kraftigt at reducere antallet af unge, der ikke kan læse ordentligt, og antallet af unge, der forlader skolen i utide, og forbedre uddannelsesniveauet for lærende med indvandrerbaggrund eller fra dårligt stillede grupper.

9) I Rådets konklusioner af 22. maj 2008 om fremme af kreativitet og innovation gennem uddannelse og erhvervsuddannelse ([9]) fremhæves det, at der er et stigende behov for handling på nationalt plan og samarbejde på EU-plan for at gennemføre de ændringer, der er nødvendige, hvis skolerne skal kunne forberede eleverne på de store udfordringer og problemer i en verden i hastig forandring.

HILSER MED TILFREDSHED Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet af 3. juli 2008 om *Forbedrede kompetencer i det 21. århundrede: En dagsorden for europæisk samarbejde om skoler*, som foreslår en dagsorden for samarbejdet mellem medlemsstaterne for at intensivere og forstærke udviklingen af skolesystemerne.

BEKRÆFTER PÅ NY:

1) at gratis, obligatorisk skolegang er en grundlæggende rettighed for alle borgere, og at det påhviler de offentlige myndigheder at sørge for dens gennemførelse og medlemsstaterne at tilrettelægge den

2) at skoleuddannelse, dvs. skolegangen til og med sekundærtrinnet, danner grundlaget for, at eleverne kan erhverve de nøglekompetencer, der er nødvendige for, at de kan lære og uddanne sig gennem hele livet både med henblik på deres personlige udvikling og i forbindelse med arbejdslivet

([1]) Dok. SN 100/1/00 REV 1, punkt 25.
([2]) EFT L 60 af 1.3.2001.
([3]) EUT C 298 af 8.12.2006.
([4]) EUT L 327 af 24.11.2006.
([5]) EUT L 394 af 30.12.2006.
([6]) EUT C 290 af 4.12.2007.
([7]) EUT C 300 af 12.12.2007.
([8]) Dok. 7652/08, punkt 15, s. 10.
([9]) EUT C 141 af 7.6.2008, s. 17.

3) at skoleuddannelsen ikke blot er et vigtigt redskab i den enkeltes socialisering og i videregivelsen af de værdier, de færdigheder, den viden og den indstilling, som er nødvendige for demokratiet, medborgerskabet, den tværkulturelle dialog og den personlige udvikling, men at den også spiller en væsentlig rolle for at opnå de nøglekompetencer, som er nødvendige for en vellykket integration i det økonomiske liv

4) at skolen skal tilbyde eleverne en uddannelse, som sætter dem i stand til at tilpasse sig et miljø, der bliver stadig mere globaliseret, konkurrencepræget, mangfoldigt og komplekst, og hvor kreativitet og evne til at skabe fornyelse, initiativ, iværksætterånd og et ønske om hele tiden at lære mere er lige så vigtige som specifik viden

5) at selv om ansvaret for uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemernes tilrettelæggelse og indhold ligger hos de enkelte medlemsstater, og selv om skolerne har en betydelig grad af autonomi, kan det europæiske samarbejde spille en vigtig rolle. Det kan således bistå medlemsstaterne til at tage de fælles udfordringer op, navnlig gennem den åbne koordinationsmetode

6) medlemsstaterne har en fælles interesse i at samarbejde for at kunne drage fordel af de mange nyskabende metoder af høj kvalitet, som findes i Den Europæiske Unions skolesystemer.

FREMHÆVER FØLGENDE:

1) I betragtning af det vigtige bidrag, som uddannelse og erhvervsuddannelse yder både til den fremtidige vækst, konkurrenceevnen på lang sigt og EU's sociale sammenhængskraft og til fremme af et aktivt medborgerskab, bør skoleuddannelse fortsat være en nøgleprioritet i næste cyklus af Lissabonprocessen.

2) Udviklingen af skolesystemerne bør videreføres, så den sociale sammenhængskraft bibeholdes, og så alle unge gennem en mere tilgængelig skole med flere muligheder bliver i stand til at udvikle deres fulde potentiale og blive aktive deltagere i det nye videnbaserede samfund.

3) Skolerne bør fremme kreativitet, innovationsevner og iværksætterånd hos eleverne ved at tilbyde stimulerende studiemiljøer. Skolerne bør for at opnå dette selv være kreative og dynamiske steder, som er åbne over for samarbejde og partnerskaber med omverdenen, og hvor der udvikles en intern og en ekstern evalueringskultur, som også omfatter familierne, således at det bliver muligt at identificere områder, hvor der er mulighed for forandring og forbedringer.

4) Fremskridtene er generelt set stadig utilstrækkelige for så vidt angår de tre europæiske referenceværdier for 2010, som Rådet har vedtaget, og som direkte vedrører skoleuddannelse, nemlig antallet af elever, der forlader skolen i utide, læsefærdighederne og afsluttet uddannelse på sekundærtrinnet.

5) Med henblik på en samlet tilgang til kompetenceudvikling på grundlag af nøglekompetencer for livslang læring — en europæisk referenceramme ([1]) er det nødvendigt med en større indsats for at forbedre læsefærdigheden og andre grundlæggende færdigheder samt mere individuelt tilpassede læringsmetoder, som svarer til de enkelte elevers behov, som omfatter egnede former for evaluering, og som medfører øget motivation for læring.

6) For at sikre uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemer af høj kvalitet, som både er effektive og retfærdige ([2]), er det nødvendigt med en bedre og mere tilgængelig førskoleundervisning og ambitiøse skoler, der giver alle elever lige muligheder uanset deres baggrund, og som sikrer en god balance mellem almen og specialiseret uddannelse for børn med særlige behov.

7) Det er ligeledes nødvendigt at gøre en større indsats for at gennemføre Rådets konklusioner fra november 2007 ([3]), hvori medlemsstaterne blev opfordret til at sørge for en høj standard i lærernes grunduddannelse, støtte tidligt i karrieren og faglig videreudvikling, der er koordineret og sammenhængende, at afsætte passende ressourcer hertil, samt at kvalitetssikre den. Det skal på denne måde blive muligt at tiltrække og forsøge at fastholde de bedst egnede til lærergerningen, at sætte ind over for utilstrækkelig indsats, at støtte alle elever i at udnytte deres potentiale fuldt ud og skabe skolemiljøer, hvor underviserne lærer af hinanden og lægger vægt på at forbedre elevernes læring.

HAR BESLUTTET AT OPSTILLE FØLGENDE PRIORITETER FOR DET EUROPÆISKE SAMARBEJDE PÅ SKOLEOMRÅDET:

1) at sikre og forbedre tilegnelsen af nøglekompetencer, navnlig sprog- og regnefærdigheder

2) at forstærke den væsentlige rolle, som skolen spiller med hensyn til at fremme inklusive samfund og styrke den sociale sammenhængskraft, ved at sikre alle elever en uddannelse af høj kvalitet i overensstemmelse med princippet om lige muligheder

3) at styrke lærerfaget og forbedre uddannelsen og efteruddannelsen af lærere og skoleledere.

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE TIL MED STØTTE FRA KOMMISSIONEN:

1) inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode at samarbejde om at øge samarbejdet i EU for at fremme gennemførelsen af de politiske prioriteter i disse konklusioner

([1]) EUT L 394 af 30.12.2006.
([2]) Det Europæiske Råds konklusioner fra marts 2006 (dok. 7775/06, punkt 23, s. 6).
([3]) EUT C 300 af 12.12.2007.

2) i forbindelse med opfølgningen af henstillingen om nøglekompetencer for livslang læring at fokusere på samarbejdet om
   — at forbedre læse-, skrive og regnefærdigheder og fremme læring af mindst to sprog foruden modersmålet
   — at vække elevernes interesse for matematik, videnskab og teknik, så de allerede fra en tidlig alder bibringes en videnskabeligt orienteret tankegang
   — at forstærke ikke alene de fagspecifikke kompetencer, men også de tværgående færdigheder, herunder navnlig evnen til at »lære at lære« samt sociale kompetencer og medborgerkompetencer
   — at forbedre evalueringsteknikkerne i forbindelse med individuelt tilpasset læring
3) i forbindelse med opfølgningen af Rådets konklusioner vedrørende effektivitet og lige muligheder inden for uddannelse og erhvervsuddannelse at koncentrere samarbejdet om
   — at sikre tilgængelig førskoleundervisning af høj kvalitet
   — at reducere antallet af elever, som forlader skolesystemet i utide
   — at bekæmpe ulighed og fremme social inklusion ved at tilstræbe at reducere antallet af elever med dårlige resultater og forbedre skolernes indsats
   — at sikre en vellykket overgang mellem de forskellige skoletyper og -niveauer samt til andre former for livslang læring, bl.a. ved at forbedre adgangen til og kvaliteten af oplysnings-, vejlednings- og rådgivningstjenesterne
   — at sikre adgang til uddannelse og tjenester af høj kvalitet, navnlig for børn og unge, som er dårligt stillede på grund af personlige, sociale, kulturelle og/eller økonomiske forhold og derfor har behov for særlig støtte for at kunne realisere deres uddannelsesmæssige potentiale
   — at konstatere indlæringsproblemer på et tidligt stadium og finde løsninger på grundlag af mere individuelt indrettede undervisningsmetoder, der er skræddersyede til den enkelte elevs behov og evner
   — at sikre en rettidig og tilstrækkelig læringsstøtte for alle elever med særlige behov, både i almindelige og specialiserede skoler
   — at forbedre skolernes styring og deres åbenhed over for omverdenen
4) i forbindelse med opfølgningen af Rådets konklusioner om forbedring af læreruddannelsens kvalitet at koncentrere samarbejdet om
   — at gøre lærergerningen mere tiltrækkende
   — at sørge for, at alle nye lærere tilbydes strukturerede støtteprogrammer i begyndelsen af deres karriere
   — at forbedre udbuddet og kvaliteten af videreuddannelsesprogrammer for lærere og omfanget af deres deltagelse i disse programmer
   — at gennemgå politikkerne vedrørende rekruttering og ansættelse af lærere samt tilskyndelse til deres forbliven i erhvervet og til at benytte sig af mobilitet for at gøre deres indflydelse på skoleundervisningens kvalitet så stor som muligt
   — at give lærerne større muligheder for i en periode at arbejde i en anden medlemsstat, så de kan fortsætte deres uddannelse, indhøste nye arbejdserfaringer og udvikle deres fremmedsprogsfærdigheder
   — at forbedre rekrutteringen og uddannelsen af skoleledere for at udvikle deres ledelsesmæssige og pædagogiske færdigheder
5) at anvende alle relevante instrumenter, f.eks. den åbne koordinationsmetode, programmet for livslang læring, syvende rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling samt afhængig af nationale prioriteter Den Europæiske Socialfond for at fremme ovennævnte mål
6) at føre en regelmæssig dialog om skolespørgsmål — herunder fremme af kreativitet og innovationskapacitet i og gennem skoleuddannelse — mellem medlemsstaternes politiske beslutningstagere.

OPFORDRER KOMMISSIONEN TIL:

at foreslå passende former for samarbejde og udveksling af god praksis på de områder, der er omhandlet i disse konklusioner, som led i forberedelsen af en ny strategisk ramme for EU-samarbejdet om uddannelse og erhvervsuddannelse efter 2010.